

Bruxelles, den 28. november 2025
(OR. en)

15959/25

Interinstitutionel sag:
2025/0543(COD)
2025/0544(CNS)

IND 546
RECH 521
COMPET 1236
MI 959
EDUC 475
TELECOM 431
ENER 625
ENV 1281
CLIMA 557
AGRI 644
TRANS 589
SAN 775
BIOTECH 40
CADREFIN 335
CODEC 1921

NOTE

---

fra: Generalsekretariatet for Rådet
til: De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet

Komm. dok. nr.: 11765/1/25 REV 1; 11749/25

Vedr.: *Forberedelse af samlingen i Rådet (konkurrenceevne (det indre marked, industri, forskning og rummet)) den 8.-9. december 2025*
Horisont Europa-pakken: rammeprogrammet for forskning og innovation 2028-2034
a) Rammeprogrammet og dets regler for deltagelse og formidling
b) Særprogrammet til gennemførelse af Horisont Europa
– Situationsrapport

Situationsrapporten i bilaget til denne note indeholder formandskabets syn på den aktuelle status og de fremskridt, der er gjort med behandlingen af ovennævnte forslag i andet halvår af 2025. Rapporten er udarbejdet under formandskabets ansvar og er med forbehold af de enkelte delegationers særlige synspunkter eller yderligere bidrag.

De Faste Repræsentanters Komité opfordres derfor til at notere sig situationsrapporten og fremsende den til Rådet (konkurrenceevne) med henblik på samlingen den 9. december 2025.

**Horisont Europa-pakken: rammeprogrammet for forskning og innovation
2028-2034****a) Rammeprogrammet og dets regler for deltagelse og formidling****b) Særprogrammet til gennemførelse af Horisont Europa****– Situationsrapport****I. INDLEDNING**

1. Den Europæiske Union (EU) står over for et afgørende øjeblik. Det indre marked er fortsat ufuldstændigt og belastet af lovgivningsmæssig kompleksitet og nationale siloer, hvilket undergraver den europæiske konkurrenceevne og samhørighed. Som fremhævet i Draghi-, Letta- og Heitorrapporterne taber EU desuden terræn inden for forskning, innovation og dermed forbundne investeringer til sine globale konkurrenter, hvilket sår tvivl om EU's teknologiske lederskab og strategiske autonomi.
2. EU står ved et vendepunkt, og den fremtidige indsats inden for forskning og innovation (FoI) har aldrig været vigtigere. I en verden med stigende usikkerhed, globale udfordringer og kriser, hurtigt fremspirende teknologier og et geopolitisk landskab, der er kendetegnet ved hastig forandring, spiller planlagt og vedvarende forskning og innovation en central rolle med hensyn til at forstå udfordringerne, udtænke løsninger og beherske de teknologier, der vil forme fremtiden. Det er derfor nødvendigt at reagere på disse udfordringer med intelligente og fælles strategier og investeringer, der frigør innovation og styrker grundlaget for et modstandsdygtigt EU, for at sikre vores fremtidige sikkerhed, velstand og konkurrenceevne.

3. EU har brug for et stærkere samarbejde. Da samarbejde er Europas største styrke, har EU og dets medlemsstater forudsætningerne for at puste nyt liv i Europas videnskabelige og teknologiske lederskab og skabe den innovation, der er nødvendig for at håndtere de fremtidige udfordringer. Det næste Horisont Europa-rammeprogram for forskning og innovation skal vise vejen for at nå dette mål i tæt synergi med andre programmer inden for den næste flerårige finansielle ramme (FFR). Den næste FFR skal sikre, at de fremragende forsknings- og innovationsresultater, der frembringes i Europa, anvendes i EU, skaber praktiske løsninger for dets borgere og åbner nye markeder for dets industri.

II. BAGGRUND

4. Den 16. juli 2025 offentliggjorde Kommissionen to relaterede forslag: ét om oprettelse af Horisont Europa, rammeprogrammet for forskning og innovation (rammeprogrammet)¹, og ét om særprogrammet til gennemførelse af Horisont Europa (særprogrammet)².
5. Europa-Parlamentets Udvalg om Industri, Forskning og Energi (ITRE) er ansvarligt for disse forslag. Christian Ehler (PPE, DE) er udpeget til ordfører for rammeprogrammet, og René Repasi (S&D, DE) til ordfører for særprogrammet.
6. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Revisionsretten og Regionsudvalget er blevet hørt med henblik på udtalelser om rammeprogrammet.

III. STATUS

7. En første uformel udveksling af synspunkter om Kommissionens forslag om Horisont Europa fandt sted på FoI-ministrenes uformelle møde den 17. juli 2025 i København.

---

¹ Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om oprettelse af Horisont Europa, rammeprogrammet for forskning og innovation, for perioden 2028-2034, om reglerne for deltagelse og formidling og om ophævelse af forordning (EU) 2021/695 (ST 11765/25).

² Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om oprettelse af særprogrammet til gennemførelse af Horisont Europa, rammeprogrammet for forskning og innovation, for perioden 2028-2034, om reglerne for deltagelse og formidling under dette program og om ophævelse af afgørelse (EU) 2021/764 (ST 11749/25).

8. Kommissionen fremlagde rammeprogrammet og særprogrammet for Forskningsgruppen den 24. juli, og den 1., 4., 8., 11., 15., 18., 22. og 25. september 2025, hvor delegationerne havde mulighed for at anmode om præciseringer. Efter Kommissionens præciseringer fortsatte Forskningsgruppen gennemgangen af forslaget.
9. Der blev foretaget en detaljeret gennemgang af forslagene den 6., 9., 13., 16. og 27. oktober og den 3., 6., 10., 14., 17., 20. og 27. november 2025. Med henblik herpå var teksten i forslagene opdelt i seks blokke bestående af tematisk relaterede bestemmelser i rammeprogrammet og særprogrammet som følger:
- Blok 1 – Almindelige bestemmelser: rammeprogrammet (artikel 1-10 og 35-37) og særprogrammet (artikel 1-4 og 18-21)
  - Blok 2 – Søjle I – Videnskabelig topkvalitet: rammeprogrammet (artikel 12-14) og særprogrammet (artikel 6-10)
  - Blok 3 – Søjle II – Konkurrenceevne og samfund, herunder europæiske partnerskaber: rammeprogrammet (artikel 11 og 15) og særprogrammet (artikel 5 og 11)
  - Blok 4 – Søjle III – Innovation: rammeprogrammet (artikel 16, 17 og 34) og særprogrammet (artikel 12 og 13)
  - Blok 5 – Søjle IV – Det europæiske forskningsrum (EFR): rammeprogrammet (artikel 18 og 19) og særprogrammet (artikel 14-17)
  - Blok 6 – Regler for deltagelse og formidling: rammeprogrammet (artikel 20-33).
10. Teksten i skarp parentes blev ikke medtaget i drøftelserne³.

---

³ Rammeprogrammet: artikel 1, stk. 2 (Genstand), artikel 6 (Budget) og den tilsvarende betragtning 31, artikel 19 (Udvidelse) og betragtning 36 (præstationsforordningen)
Særprogrammet: artikel 1, stk. 2 (Genstand), artikel 3 (Budget), artikel 4, stk. 3 (Arbejdsprogrammer).

11. Desuden afholdt formandskabet særlige orienterende debatter om tematiske områder på Rådets samlinger den 30. september og 9. december 2025, der dækkede emnerne forskning og innovation med henblik på dobbelt anvendelse, sikkerhed og forsvar samt strategiske prioriteter for europæisk forskning og innovation, herunder fokus på fremtidige partnerskaber.

IV. FREMSKRIDT HIDTIL

12. Formandskabets mål har været at få en grundig forståelse af forslagene, og hvordan de hænger sammen med forslaget om Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne (ECF) og fremme forhandlingerne for at harmonisere og konsolidere teksten mest muligt. Målet har været at bygge videre på tidligere erfaringer, men samtidig fokusere mere på de nye aspekter i forslagene. For at sikre klarhed er der lagt særlig vægt på strukturerede drøftelser om specifikke spørgsmål, understøttet af formandskabets debatoplæg, og på at indsnævre de vigtigste spørgsmål, der kræver yderligere opmærksomhed i de kommende forhandlinger. I nogle tilfælde, hvor der er behov for mere indgående præcisering og forhandlinger, er teksten markeret med kursiv og fed skrift. Kommissionen fremlagde også nyttige uofficielle dokumenter under forhandlingerne.
13. Formandskabet har understreget følgende vejledende principper med henblik på at bidrage til at styre forhandlingerne:
- tilskynde til innovativ tænkning ved at lære af fortiden for at finde nye muligheder
  - konsolidere dele under Forskningsgruppens mandat og præcisere og indtage en holdning til forbindelserne til den nye ECF
  - sikre den nødvendige detaljeringsgrad i forordningen for at give mulighed for afgrænset fleksibilitet ved gennemførelsen af arbejdsprogrammerne samt
  - undgå gentagelser fra andre retsakter, medmindre der er behov for undtagelser eller præciseringer.

14. Forhandlingerne om Horisont Europa hænger også sammen med bredere forhandlingerne i andre FFR-grupper. Det samlede FFR-budget og centrale dele i skarp parentes i Horisont Europa-forslaget – såsom delen om udvidelse af deltagelse og udbredelse af topkvalitet, tildelingskriterier og udvælgelse og finansieringssatser – forhandles i Ad Hoc-Gruppen vedrørende FFR. På trods af dette har medlemsstaterne opfordret til en opdeling af det samlede budget for Horisont Europa på dets underkomponenter. Undergruppen vedrørende ECF forhandler om det fælles regelsæt samt forvaltning og indhold af politikområderne.
15. De opfølgende oplysninger, der ventes fra Kommissionen, vedrørende styringsmekanismen og værktøjet til koordinering af konkurrenceevnen, som forventes at bidrage til en top-down-fastsættelse af prioriteter og til tilpasning mellem programmerne, udgør stadig en betydelig ubekendt faktor. Det er også uklart, i hvilket omfang og på hvilket niveau medlemsstaterne vil blive inddraget.

Tværgående spørgsmål:

16. **Rammeprogrammets struktur:** Generelt er der ikke blevet sat spørgsmålstejn ved rammeprogrammets overordnede struktur, som er bygget op omkring søjler. Kun nogle få medlemsstater har indtil nu enten overvejet at flytte eller har anmodet om, at bestemte dele flyttes enten til andre søjler som en tværgående del af programmet eller til andre EU-programmer, først og fremmest ECF.
17. **Fleksibilitet og forudsigelighed:** Fokus har været på at udforme en ramme, der skaber den rette balance mellem fleksibilitet og forudsigelighed. Målet har været at opnå en dynamisk balance, fremme innovation og samtidig skabe en klar og pålidelig lovgivningsmæssig ramme ved at strømline teksten og skabe større klarhed i programmet, hvor det er nødvendigt. Et af de vigtigste udestående spørgsmål er den overordnede forvaltning med henblik på prioriteringsproceduren og inddragelsen af medlemsstaternes heri. Derfor er der indført en pladsholder i særprogrammet til fastlæggelse af en overordnet procedure for fastsættelse af strategiske prioriteter, der sikrer medlemsstaterne en solid rådgivende rolle og dermed deres inddragelse og opbakning.

18. **Forenkling:** Det er en topprioritet, at der skabes forenkling til gavn for ansøgere og støttemodtagere. Derfor er der tilføjet et horisontalt princip for at reducere de administrative byrder. Desuden er nogle af de foreslåede forenklingsforanstaltninger (såsom anvendelsen af faste beløb og enhedsomkostninger til personale som standard) angivet med kursiv og fed skrift med henblik på yderligere drøftelse for at skabe den bedste ramme. Selv om mange forenklingsforanstaltninger vil blive besluttet på gennemførelsesniveau, er det afgørende, at Horisont Europa-programmet giver den rette vejledning. En anden forenklingprioritet er, at forordningerne strømlines, for at sikre, at de er klare, undgår unødvendige gentagelser og giver fleksibilitet med hensyn til gennemførelsen.
19. **Tværfaglighed, herunder integration af samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber:** Der er er fuld overensstemmelse med hensyn til behovet for at sikre tværfaglige tilgange og integration af samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber i alle dele af rammeprogrammet. Det er blevet yderligere understreget i søjle II om konkurrenceevne og samfund med henblik på at sikre de samarbejdsbaserede forsknings- og innovationsresultater, der er nødvendige for at løse de udfordringer, som EU står over for. Desuden er behovet for specifikke indkaldelser af forslag vedrørende emner relateret til samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber også blevet yderligere præciseret.
20. **Associering:** Tredjelandes associering med rammeprogrammet får en ny dimension på baggrund af den aktuelle geopolitiske kontekst, hvor EU taber terræn inden for forskning og innovation, og rammeprogrammet åbnes for dobbelt anvendelse. For at afhjælpe dette er artiklen om associering blevet harmoniseret på tværs af FFR-programmerne, idet der tages udgangspunkt i de fire kendte kategorier af tredjelande, men lægges større vægt på delte associeringsomkostninger, en rimelig balance, EU's ret til forsvarlig økonomisk forvaltning og ingen overdragelse af beslutningskompetence til tredjelande med hensyn til programmet. Udfordringen for rammeprogrammet vil være at finde en balance mellem behovet for at indgå partnerskab med nogle lande, hvor der ikke opnås nogen fordele ved associeringen, og for at anvende foranstaltninger vedrørende forskningssikkerhed over for lande i andre kategorier, som vil indebære fordele. Et andet aspekt vedrører nære og betroede partnere og deres evne til associering og til at deltage fuldt ud i de gensidige fordele. Desuden er det planen, at Horisont Europa og ECF skal have forskellige associeringsordninger, hvilket kan være til hinder for den integrerede innovationscyklus, som vi tilstræber.

21. **Dobbelt anvendelse:** Åbningen af rammeprogrammet for støtte til dobbelt anvendelse skyldes den hastige geopolitiske og teknologiske udvikling. Dette medfører en ændring af anvendelsesområdet i forhold til det nuværende rammeprogram. I de videre forhandlinger bør der derfor skelnes klart mellem potentialet for dobbelt anvendelse og støtte og rent forsvarsrelaterede aktiviteter. For at kunne udnytte det løft, som forskning i dobbelt anvendelse kan give til forskning og innovation, er det nødvendigt at fastsætte de rette rammer for at undgå at skabe unødvendige begrænsninger og besværlig administration.
22. **Forskningssikkerhed:** Målet med forskningssikkerhed er at styre risici såsom uønsket overførsel af kritisk teknologi, ondsindet indflydelse på forskning og etiske eller integritetsmæssige overtrædelser, samtidig med at de grundlæggende principper for forskning og innovation, som udgør grundlaget for EFR, opretholdes. Spørgsmålet om forskningssikkerhed vil være en integreret del af forhandlingerne om de udestående centrale spørgsmål.

Sammenhæng med ECF:

23. Horisont Europa-forslaget og ECF-forslaget er indbyrdes forbundne på flere områder og deler den underliggende ambition om at styrke innovationscyklussen. Dette vil gøre det muligt at udmønte forskning og innovation i løsninger, der kan anvendes, og i salgbare produkter, samtidig med at der sikres feedback til forskningen om udfordringer i forbindelse med udrulningen. De tematiske prioriteter for begge programmer bør være indbyrdes afhængige i hele innovationscyklussen for at sikre, at offentlige investeringer får størst mulig virkning. De vigtigste indbyrdes forbindelser findes i forskellige dele af Horisont Europa-forslaget:
24. **Politikområder** (rammeprogrammets artikel 15 og særprogrammets artikel 11): Disse artikler skaber forbindelse mellem de samarbejdsbaserede forsknings- og innovationsaktiviteter under konkurrenceevneelementet i Horisont Europas søjle II med ECF-politikområderne og forklarer, hvorfor de hører ind under den specifikke forsknings- og innovationsdel i ECF-arbejdsprogrammet for de respektive politikområder. Den samarbejdsbaserede forskning og innovation, der finder sted i forbindelse med samfundselementet i søjle II, vil også gavne aktiviteter på ECF-politikområderne og omvendt, da udviklingen med hensyn til konkurrenceevne hænger sammen med udviklingen i samfundet generelt.

25. **Missioner og faciliteten for det nye europæiske Bauhaus (NEB):** Der er behov for en stærk forbindelse mellem de fem eksisterende missioner samt faciliteten for det nye europæiske Bauhaus i Horisont Europa og ECF for at sikre fortsat anvendelse af de vigtigste investeringer i forskning og innovation fra den nuværende FFR. Denne forbindelse vil sikre, at værdifulde innovationer bliver markedsført og anvendt effektivt.
26. **Europæiske partnerskaber** (rammeprogrammets artikel 11 og særprogrammets artikel 5): I disse artikler beskrives den indbyrdes forbindelse mellem fremtidige europæiske partnerskaber og ECF-politikområderne. De valgte partnerskaber kan hænge tæt sammen med politikområderne og være et supplement i forbindelse med mobiliseringen af offentlig og privat finansiering i hele innovationscyklussen med henblik på at tackle fælles udfordringer.
27. **Det Europæiske Innovationsråd (EIC)** (rammeprogrammets artikel 16 og 34 og særprogrammets artikel 12): Dette er tæt forbundet med InvestEU og opskaleringsfaciliteten i henhold til ECF. Der er tilføjet en ny betragtning 15c, der skal sikre en gnidningsløs komplementaritet og overgang mellem disse instrumenter, navnlig for virksomheder, der udvikler teknologier af strategisk interesse for EU.
28. **Forsvarsapplikationer:** Hvad angår EIC omhandler artikel 16 støtte til kritiske teknologier til forsvarsapplikationer under Horisont Europa. Et punkt, hvor medlemsstaterne endnu ikke har er nået frem til en afgørelse, er, hvordan sådanne aktiviteter skal finansieres, f.eks. gennem forsvarsdelen i ECF eller gennem InvestEU på grundlag af den viden, der er opnået med deep tech-finansiering i EIC.
29. **Formidling og nyttiggørelse** (rammeprogrammets artikel 32): Denne artikel er en krydshenvisning til de ECF-værktøjer, der tjener den ECF-udnyttelsesstrategi, som Kommissionen kan anvende, hvis en støttemodtager ikke gør sit bedste for at udnytte sine resultater.
30. **Sikkerhedsforanstaltninger** (artikel 20 i rammeprogrammet, som henviser direkte til artikel 10, stk. 2 og 3, om EU-præference, til artikel 13 om anvendelse af reglerne for klassificerede informationer og til artikel 20 om fremskyndede og målrettede tiltag vedrørende konkurrenceevne i ECF): Disse artikler i ECF kan anvendes i alle dele af Horisont Europas arbejdsprogram, alt efter hvad der er relevant for at beskytte EU's strategiske autonomi og teknologiske suverænitet. Det er fortsat et åbent spørgsmål, om dette er tilstrækkeligt i betragtning af de særlige forhold med hensyn til forskningssikkerheden.

31. Der forventes yderligere drøftelser i ad hoc-gruppens undergruppe vedrørende ECF om den strategiske interesse i også at anvende ECF for at kunne opretholde forsknings- og teknologiinfrastrukturer af strategisk interesse for EU's konkurrenceevne. Et sidste centralt punkt, hvor der stadig afventes juridisk rådgivning med hensyn til overholdelse af traktaten, er særprogrammet for forsvarsforskning og -innovation, som er et særprogram under Horisont Europa, men som er blevet medtaget under ECF-politikområdet om modstandsdygtighed og sikkerhed, forsvarsindustri og rummet uden et særligt øremærket budget.

V. DETALJERET REDEGØRELSE FOR HVER FORHANDLINGSBLOK

32. I det følgende fremhæves for hver af de seks blokke de vigtigste væsentlige ændringer, der er indført for at styrke programmets fokus.

Blok 1: Almindelige bestemmelser

33. Der er foretaget en række vigtige ændringer til styrkelse af rammeprogrammets fokus.

34. I **rammeprogrammet** er artikel 2, som indeholder definitioner, løbende blevet revideret og udvidet med relevante nye definitioner for at fastlægge en række målrettede definitioner for programmet. Det er gjort med det in mente, at kun begreber, der anvendes i forordningen, bør defineres, og at definitioner fra andre forordninger ikke bør gentages. I artikel 3 er rammeprogrammets overordnede mål blevet revideret for at skabe et stærkere narrativ. Det nye fokus ligger på styrkelse af det videnskabelige og teknologiske grundlag gennem fremragende forskning og innovation baseret på åben konkurrence med henblik på ikke blot at støtte konkurrenceevnen, men også velstand, suverænitet og modstandsdygtighed. Teksten øger også støtten til gennemførelse af det europæiske forskningsrum (EFR) og støtten til uddannelse og mobilitet for forskere, idet hjernecirkulation fremmes, og hjerneflugt samtidig bekæmpes. I artikel 4 om fastlæggelse af programmets struktur er samfundselementet i søjlen for konkurrenceevne og samfund blevet ændret, og det samme gælder kapitlet om EFR. I artikel 5 om horisontale principper er der indarbejdet et nyt fokus på værdikæden for forskning og innovation, som sikrer, at programmet spænder fra grundforskning til banebrydende innovation og giver mulighed for en tæt tilknytning til ECF for at fremme anvendelsen og udbredelsen af resultater. De administrative processer er også blevet forenklet, idet det præciseres, at det først og fremmest gælder om at lette byrden for deltagerne. Der er indført en klar forpligtelse til at fremme lige muligheder for alle interessenter inden for forskning og innovation i EU med henblik på inklusion, men flere medlemsstater opfordrer stadig til udtrykkelig genindførelse af udvidelsesprincippet fra den gældende Horisont Europa-forordning. Der er tilføjet en sikring af gennemførelsen af ligestilling mellem kønnene, herunder integration af kønsaspektet i forsknings- og innovationsindholdet, og der er indført en opretholdelse af forskningssikkerheden gennem styring af de dermed forbundne risici, så det sikres, at der tages hensyn til disse principper i alle forsknings- og innovationsaktiviteter. For at opnå et optimalt engagement og skabe størst virkning, er behovet for at udvikle strategiske synergier mellem Horisont Europa-søjlerne og deres elementer og for at gennemføre rammeprogrammet i synergi med andre EU-programmer blevet præciseret.

35. Nogle af bestemmelserne i denne del er horisontale standardiserede bestemmelser (artikel 7, 8 og 9), der er fælles for flere EU-programmer. Derfor er ændringerne blevet holdt på et absolut minimum, og der er kun indført ændringer for at tage højde for mere politiske spørgsmål. I artikel 8 er det aktuelt anvendte "Seal of Excellence" blevet indført på grundlag af en anmodning fra et flertal af delegationerne om enten at erstatte det nye foreslåede konkurrenceevnemærke eller i det mindste supplere det. Formandskabets forslag vil gøre det muligt at anvende begge mærker til at mobilisere yderligere finansiering under hensyntagen til det enkelte mærkes vigtigste branding, samtidig med at risikoen for forvirring som følge af, at der er to mærker som påpeget af nogle medlemsstater, undgås. I artikel 9 pålægges Kommissionen årligt at oplyse programudvalget om de finansielle bidrag fra associerede lande for at skabe gennemsigtighed og overblik.
36. Artikel 10 er af afgørende betydning for gennemførelsen af rammeprogrammet. Det er blevet præciseret, at tilskud bør være den vigtigste form for støtte i overensstemmelse med gældende praksis. Der mindes desuden om, at evalueringsudvalget helt eller, i behørigt begrundede tilfælde, delvis bør bestå af uafhængige eksterne eksperter. Indførelsen af forenkede omkostningsmodeller såsom faste beløb og enhedsomkostninger til personale som standardform i forbindelse med EU-finansiering fik blandet støtte fra medlemsstaterne med en generel skepsis, navnlig over for enhedsomkostninger til personale som standard.

37. I **særprogrammet** fastsættes det i artikel 1, at rammeprogrammet også bør gennemføre samarbejdsbaserede forsknings- og innovationsaktiviteter til støtte for ECF's politikområder. Der er ikke foretaget større ændringer i artikel 2 om de operationelle målsætninger ud over øget vægt på tilskyndelse til udnyttelsen af forsknings- og innovationsresultaterne og optimering af anvendelsen af forsknings- og teknologiinfrastrukturer. Artikel 4 gør listen over arbejdsprogrammernes indhold udtømmende frem for vejledende. Det er ændret med henblik på at gøre gennemførelsen af programmet mere klar og struktureret og sikre mere forudsigelige og definerede foranstaltninger i arbejdsprogrammerne og for at undgå, at der kan tilføjes yderligere kriterier i indkaldelserne uden høring af medlemsstaterne. Det er endvidere blevet præciseret, at der bør fastlægges en evalueringsprocedure. Forskningsikkerhed er blevet føjet til listen over aktioner, for hvilke der skal gælde særlige regler. Antallet af særskilte arbejdsprogrammer er blevet tilpasset til programstrukturen. Som reaktion på medlemsstaternes gentagne ønske om, at det fastslås, at de i større grad inddrages i fastsættelsen af prioriteter, er der indsat en pladsholder i form af en ny artikel med henblik på at fastlægge en ramme for fastsættelse af strategiske prioriteter, der sikrer en kraftig rådgivende rolle og dermed inddragelse af og opbakning fra medlemsstaterne. Denne artikels ordlyd afventer yderligere oplysninger om den styringsmekanisme og det værktøj til koordinering af konkurrenceevnen, som Kommissionen har bebudet. I artikel 18 om udvalgsproceduren er titlen på den generelle sammensætning ændret til "strategisk sammensætning" med en udvidet rolle, der omfatter overvågning af programmets sammenhæng på tværs af dets særskilte arbejdsprogrammer, herunder med europæiske partnerskaber. Underudvalgene er blevet tilpasset til programstrukturen. Derudover og for at styrke medlemsstaternes rolle er der indført to punkter: en bestemmelse om manglende afgivelse af udtalelse vedrørende vedtagelse af arbejdsprogrammet, og en forpligtelse for Kommissionen til regelmæssigt og fra et tidligt tidspunkt at underrette programudvalget om de generelle fremskridt med gennemførelsen af særprogrammet.

Blok 2: Videnskabelig topkvalitet

Det Europæiske Forskningsråd (ERC)

38. Generelt har de vigtigste ændringer i forbindelse med ERC været at revidere forslaget, så det er i overensstemmelse med gældende praksis og ordlyd. I **rammeprogrammet** blev hovedmålet for Det Europæiske Forskningsråd, herunder fokus på forskere, der befinder sig i starten af deres karriere, bekræftet. Betragtning 13 er ændret, så det præciseres, at ERC bør udforske de mest lovende muligheder i forskningens grænseland på tværs af alle områder og forpligte sig til bottom-up- og forskerinitieret forskning gennem åben konkurrence, der udelukkende er baseret på topkvalitet.
39. I artikel 6 i **særprogrammet** er ERC's formands mandatperiode fastsat til fire år med mulighed for fornyelse én gang i overensstemmelse med gældende praksis. Det er også blevet præciseret, at ERC's formand bør afsætte mindst 80 % af arbejdstiden til ERC-aktiviteter i overensstemmelse med gældende praksis. Desuden er henvisningen til Kommissionens regler slettet, da betydningen kunne misforstås med hensyn til ERC's autonomi. I artikel 7 er sammensætningen af ERC's Videnskabelige Råd fastsat til op til 22 medlemmer, således at ERC's Videnskabelige Råd er funktionsdygtigt, selv om det på et givet tidspunkt har færre medlemmer. Mandatperioden for medlemmerne af ERC's Videnskabelige Råd er tilpasset formandens mandatperiode. Det er også blevet præciseret, at de tre næstformænd, der vælges af ERC's Videnskabelige Råd, vil få administrativ støtte i hjemlandets institutioner, og at medlemmerne af ERC's Videnskabelige Råd vil blive godtgjort for de opgaver, de udfører. Den viden om forskningstendenser eller politiske spørgsmål, som ERC's Videnskabelige Råd meddeler Kommissionen, skal Kommissionen nu videreformidle til medlemsstaterne. I artikel 7 præciseres det også, at både europæisk og internationalt outreacharbejde og samarbejde er vigtigt for at gøre ERC mere synligt for de bedste forskere både i Unionen og i resten af verden, hvilket også er i overensstemmelse med gældende praksis. I artikel 8 er der kun foretaget én ændring, der pålægger Kommissionen regelmæssigt og rettidigt at informere ERC-programudvalget om gennemførelsen af ERC's aktiviteter.

Marie Skłodowska-Curie-aktiviteter

40. I rammeprogrammets artikel 13 bekræftes det, at det primære mål med Marie Skłodowska-Curie-aktiviteterne (MSCA'er) er at støtte forskerkarrierer i alle faser med særlig vægt på forskere, som er i starten af deres karriere, og at fremme bottom-up-forskningsekspertise samt udvikle og tiltrække forskningstalenter. Artiklen gentager støtten til udveksling af forskningspersonale. Den oprindelige omtale af sikkerhedshensyn er flyttet til betragtning 14, da vægten på forskningssikkerhed er et horisontalt tværgående spørgsmål, som ikke kun vedrører MSCA'er.
41. I **særprogrammets** artikel 9 gentages MSCA-finansieringens bottom-up-karakter, og det præciseres, at enhver afvigelse herfra med henblik på at målrette visse aktiviteter i specifikke tematiske prioriteter, typer af forsknings- og innovationsinstitutioner eller geografiske placeringer kun må ske i behørigt begrundede tilfælde, og hvis der bliver mulighed for yderligere finansiering fra andre kilder. Stykket om synergier med andre dele af dette program udgår, da det er et horisontalt princip. Som led i forhandlingerne om MSCA'er blev der fokuseret på de landekorrektionskoefficienter, der anvendes til at sikre konkurrencedygtige og attraktive ansættelsesvilkår og samme købekraft for vederlaget, på grund af bred kritik af deres metode og den hyppighed, hvormed de ajourføres.

Det Fælles Forskningscenter (JRC)

42. I **rammeprogrammets** artikel 14 præciseres det nu, at Det Fælles Forskningscenter også bør støtte medlemsstaterne med uafhængig, evidensbaseret viden og videnskab, hvor det er relevant. I **særprogrammet** er der kun foretaget få og mindre ændringer i artikel 10.
43. Efter formandskabets opfattelse har denne søjle på dette stade af forhandlingerne nået et vist modenhedsniveau, selv om dette ikke er ensbetydende med, at alle er enige om alt. Anbefalingen er, at indsatsen koncentrerer sig om andre dele, hvor der er større behov for yderligere opmærksomhed, inden der vendes tilbage til denne søjle igen.

Blok 3: Konkurrenceevne og samfund

Europæiske partnerskaber

44. I **rammeprogrammets** artikel 11 fastsættes to typer partnerskaber, der er baseret enten på et aftalememorandum eller på en kontraktlig aftale kaldet et fællesforetagende. Selv om dette adskiller sig fra det nuværende rammeprogram, hvor samfinansierede partnerskaber er tilskudsbaserede, kan det betragtes som en velkommen forenkling, indtil der er skabt yderligere klarhed om processen. Stk. 3a er tilføjet for formelt at fastsætte kravet om, at ethvert europæisk partnerskab bør baseres på en strategisk forsknings- og innovationsdagsorden, der skitserer de tematiske prioriteter, forventede resultater og en tilhørende køreplan. Stk. 5, litra ba), er tilføjet for at præcisere, at partnerskaber kun bør oprettes, når andre EU-foranstaltninger ikke vil nå de tilsigtede mål. Stk. 5, litra -a), er tilføjet for at forsikre flertallet af medlemsstater om deres rolle i identifikationen og udvælgelsen af partnerskaber baseret på aftalememoranda. Der er fortsat åbne spørgsmål om optimal forvaltning af virtuelle puljer, således at hver medlemsstat kun medfinansierer sine egne projektdeltagere. Desuden skal det fastlægges, hvordan industrien skal bidrage finansielt.
45. I artikel 5 i **særprogrammet** er tekst, som begrænsede udvælgelsen af partnerskaber til Kommissionen alene, blevet fjernet fra stk. 1, litra a), således at partnerskaberne kan identificeres og udvælges i fællesskab med medlemsstaterne. I stk. 1, litra a), nr. iii), fastsættes minimumsantallet af deltagende partnere i et konsortium til ti medlemsstater (40 % af alle nuværende medlemsstater), da flertallet har ønsket et højere antal end de oprindeligt foreslåede fem. Desuden er der i stk. 1, litra a), nr. via), som udvælgelseskriterium tilføjet en datastrategi og i stk. 1, litra a), nr. viia), tilsvarende integration af SMV'er og scaleups. I stk. 1, litra aa), nr. xiiia), er Kommissionen blevet pålagt at udveksle oplysninger fra evalueringer med EU-organer og medlemsstaterne, mens der i stk. 1 er tilføjet et litra ab) for at præcisere, at medlemsstaterne i tilfælde af manglende opfyldelse af kravene bør underrettes om enhver foranstaltning, som Kommissionen måtte træffe. Artiklerne om partnerskaber kræver stadig omfattende yderligere arbejde og drøftelser.

46. Da mange medlemsstater fandt samfundselementet utilfredsstillende, arbejdede formandskabet sammen med dem om at omformulere og konsolidere det til et klarere narrativ, der definerer dets rolle, anvendelsesområde og forbindelse til konkurrenceevneelementet. Selv om der er gjort fremskridt, er det nødvendigt med yderligere arbejde for at afgrænse og styrke samfundsdimensionen. **Rammeprogrammets** artikel 15 fastlægger to elementer af samarbejdsbaseret forskning og innovation, et vedrørende konkurrenceevne og en vedrørende samfund. Det hedder i et nyt stykke, at de to elementer skal udvikles på en sammenhængende måde for at sikre gensidig styrkelse og gnidningsløs dækning af forsknings- og innovationslandskabet med henblik på en stærk og modstandsdygtig Union.
47. Artikel 15 nævner også en mulig fortsat støtte til de resterende forsknings- og innovationsaktiviteter under missionerne samt til NEB-faciliteten, og knytter dem ikke længere alene til samfundselementet. I begge tilfælde understregede medlemsstaterne behovet for at etablere solide forbindelser til andre relevante EU-programmer – navnlig ECF – for at sikre en effektiv anvendelse og udnyttelse af forskningsresultaterne i overensstemmelse med missionernes oprindelige mål også på grund af den tætte tilpasning mellem missionerne og ECF's politikområder. Eventuelle resterende aktiviteter i forbindelse med missionerne kan støttes i Horisont Europas arbejdsprogrammer. Tilsvarende bemærkede flere medlemsstater, at den mest enkle løsning med hensyn til NEB-faciliteten vil være at integrere de resterende forsknings- og innovationsaktiviteter i arbejdsprogrammer som emner.
48. I artikel 11 i **særprogrammet** er samfundselementet blevet omformuleret, så der fastlægges tre hovedområder, der skal styre den samfundsmæssige omstilling: forståelse af geopolitiske, miljømæssige, teknologiske og demokratiske ændringer og dokumentation for politikudformning, fremme af demokratiske, retfærdige og sikre samfund samt bevarelse af europæiske kulturer og kreative industrier.

Blok 4: Innovation

Det Europæiske Innovationsråd (EIC)

49. Et overordnet mål har været at præcisere forbindelsen mellem EIC og ECF, navnlig med henblik på InvestEU og opskaleringsfaciliteten, for at fastlægge det rette anvendelsesområde og den rette komplementaritet og tilpasse teksten i overensstemmelse hermed. Med henblik herpå er der tilføjet en ny betragtning 15b. Dette arbejde skal fortsættes, så der kan findes en optimal løsning, og den kommende gennemførelse kan fremmes. I den forbindelse er artikel 34, stk. 7 og 10, i særprogrammet, hvori der fastsættes særlige tilfælde, hvor EIC stadig kan gribe ind og yde opfølgende finansiering eller finansiering til virksomheder, der er egnet til bankfinansiering, fortsat åbne for yderligere drøftelse.
50. I **rammeprogrammet** er EIC's anvendelsesområde blevet yderligere præciseret, og der er foretaget en tilføjelse til artikel 16 for at præcisere forpligtelsen til at fungere som gensidigt supplement til ECF-instrumenterne. Med hensyn til pathfinder-tilskud er der nu sat fokus på forskning i den tidlige fase. Facilitering af adgang til og anvendelse af forsknings- og teknologiinfrastrukturer og netværksaktiviteter er også blevet føjet til Business Accelerator Services' opgaver. Desuden er der indført en beskrivelse af ARPA-lignende opgaver (Advanced Research Projects Agency) for programforvaltere for at præcisere, hvad der menes med denne tilgang. Der er forskellige holdninger til, hvilken grad af autonomi der skal gives. På grund af divergerende holdninger til finansiering af forsvarsapplikationer udelukkende gennem en DARPA-lignende tilgang (Defence Advanced Research Projects Agency) er teksten angivet med fed skrift og kursiv med henblik på yderligere forhandlinger om en mulig løsning. Formandskabet ser tre mulige løsninger: at følge Kommissionens forslag og præcisere det i nødvendigt omfang, at fastlægge en proces, der kan bidrage til EIC's DARPA-lignende tilgang med midler fra ECF-forsvarsdelen eller at tilføje den DARPA-lignende tilgang under ECF-forsvarsdelen for at samle alle rent forsvarsrelaterede investeringer. Under drøftelserne har medlemsstaterne hidtil udtrykt størst støtte til de to sidstnævnte muligheder. Der tilføjes en ny betragtning 15a, der forklarer certificeringen af nationale programmer og organer i forbindelse med plug-in-ordningen.

51. I artikel 34 er det blevet præciseret, at EIC's overgangstilskud kan tildeles uden indkaldelse af forslag, hvis det er fastsat i arbejdsprogrammerne, efter anbefaling fra programforvalteren og rådgivning fra uafhængige eksterne eksperter. Desuden er det blevet præciseret, at EIC Accelerator i særlige tilfælde kan støtte små midcapselskaber. Der er desuden indsat en tekst, der præciserer, at deinvesteringer fra EIC-fonden skal behandles som tilbageførsler til EIC-Fonden, hvilket afspejler en lignende ordlyd, der anvendes i forbindelse med ECF.
52. I artikel 12 i **særprogrammet** er mandatperioden for EIC-Udvalgets formand blevet forlænget til fire år og kan fornyes én gang. Dokumenteret erfaring er blevet føjet til de ønskede krav i betragtning af rollens fremtrædende profil. Med hensyn til medlemmerne af EIC-Udvalget er den tematiske fordeling blevet føjet til de aspekter, der skal afbalanceres.

Innovationsøkosystemer

53. I **rammeprogrammets** artikel 17 præciseres støtten til aktiviteter omkring strategiske prioriteter og med vægt på at skabe forbundne tværnationale innovationsøkosystemer. Der skal også tilstræbes synergier med andre centrale elementer i rammeprogrammet. Den del af artikel 17, der vedrører støtte til aktiviteter til fremme af integration af videntrekanten, er fortsat åben, da flere medlemsstater udtrykte bekymring over, at Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) ikke var medtaget i Kommissionens forslag, og anmodede om, at det blev genindsat. Flere medlemsstater anmodede også om en afklaring af denne udeladelse og af situationen for EIT og dets videns- og innovationsfællesskaber i det næste Horisont Europa-program. Nogle medlemsstater foretrækker dog at afvente Kommissionens forslag om revisionen af EIT-forordningen, der forventes inden udgangen af 2026. Teksten er derfor angivet med fed skrift og kursiv med henblik på yderligere drøftelser, herunder i særprogrammets artikel 13, mens Kommissionen også er blevet anmodet om at fremlægge et uofficielt dokument om EIT til orientering for medlemsstaterne.

54. I artikel 13 i **særprogrammet** er forskere blevet føjet til de interessenter, der skal kunne få gavn af oprettelsen af og støtten til forbundne knudepunkter. Med hensyn til aktiviteter til støtte for udviklingen af paneuropæiske innovationsøkosystemer er det præciseret, at fokus ligger på at integrere og fremme både styrker og potentiale. Den specifikke støtte til SMV'er, nystartede virksomheder og vækstvirksomheder under dette delelement af innovationssøjlen er blevet knyttet sammen med indsatsen vedrørende de øvrige delelementer, de forbundne knudepunkter og innovationsøkosystemer for at sikre en mere sammenhængende tilgang. Kommissionen er desuden blevet anmodet om at fremlægge et uofficielt dokument, der mere detaljeret beskriver de forventede aktiviteter under dette element i innovationssøjlen.
55. Der er flere udestående spørgsmål i forbindelse med denne søjle, nemlig den klare indbyrdes forbindelse mellem EIC og ECF, den DARPA-lignende tilgang under EIC og EIT's fremtid, som kræver yderligere behandling. Desuden bør innovationsøkosystemernes bidrag til det investeringslandskab, der fastlægges gennem EIC og ECF-instrumenterne, overvåges.

Blok 5: Det europæiske forskningsrum (EFR)

56. Det skal bemærkes, at artiklerne om udvidelse i både rammeprogrammet og særprogrammet er i skarp parentes til flere medlemsstaters udtrykkelige beklagelse.
57. I **rammeprogrammet** er artikel 18 blevet opdelt i tre artikler, der hver især præciserer hovedelementerne i denne søjle, dvs. realiseringen af EFR, politikstøttefaciliteten og forsknings- og teknologiinfrastrukturer.

Det europæiske forskningsrum

58. Artiklen om EFR henviser nu til alle værdier og principper i EFR og pagten for forskning og innovation i stedet for en ufuldstændig liste over enkelte værdier og principper.
59. I særprogrammets artikel 14 er det præciseret, at gennemførelsen af EFR bør være en fælles indsats mellem Unionen og dens medlemsstater gennem prioriteter, der fastlægges og aftales i fællesskab. Da den kommende retsakt om EFR afventes, er der ikke indført en direkte henvisning til politikdagsordenerne for EFR.

60. I **rammeprogrammet** understreger den nye artikel 18a om forsknings- og teknologiinfrastrukturer EU's behov for et sammenhængende og forbundet økosystem af paneuropæiske infrastrukturer og relaterede tjenester. Artiklen præciserer også, at støtte på op til 20 % af omkostningerne til opbygning af kritisk ny kapacitet i verdensklasse også omfatter større opgraderinger af eksisterende kritisk kapacitet. Der er stadig uenighed om indførelsen af denne form for støtte på grund af betænkeligheder med hensyn til nogle af de mulige økonomiske konsekvenser. Der er gjort et forsøg på at afhjælpe dette i særprogrammet (se nedenfor). Det er blevet præciseret, at disse infrastrukturer bør udpeges og vedtages i fællesskab af EU og medlemsstaterne i en åben, gennemsigtig og konkurrencepræget proces baseret på klare kriterier. I betragtning 19 understreges det, at støtte til infrastrukturer bør afspejle EU's strategiske behov og skabe europæisk merværdi gennem sammenhængende langsigtet planlægning og koordinerede investeringer, herunder under hensyntagen til Det Europæiske Strategiforum for Forskningsinfrastrukturers (ESFRI) arbejde vedrørende forskningsinfrastrukturer, og der opfordres til etablering af et tilsvarende strategisk forum for teknologiinfrastrukturer. Et udestående punkt til drøftelse er fortsat muligheden for, at ECF også kan bidrage med finansiering til infrastrukturer, der er vigtige for den europæiske konkurrenceevne.
61. **Særprogrammets** artikel 16 om forskningsinfrastrukturer og artikel 17 om teknologiinfrastrukturer er blevet harmoniseret i videst mulige omfang med hensyn til de aktiviteter, der skal støttes, herunder SMV'ers, nystartede virksomheders og vækstvirksomheders adgang samt samarbejde og netværkssamarbejde på tværs af de to typer infrastruktur, når det er relevant. Desuden er teksten blevet ajourført for at bringe den i overensstemmelse med rammeprogrammet med hensyn til støtte på op til 20 % af omkostningerne til opbygning eller opgradering af forsknings- og teknologiinfrastrukturer i verdensklasse. I artiklen om teknologiinfrastrukturer er støtte til udnyttelsesaktiviteter med henblik på at fremskynde markedsudbredelsen blevet præciseret. Der er indført en ny artikel 17a for at fastsætte vejledende kriterier for støtte til opbygning eller større opgradering af forsknings- og teknologiinfrastrukturer i verdensklasse.

Blok 6: Regler for deltagelse og formidling

Støtteberettigelse

62. I **rammeprogrammets** artikel 21 fastsættes kriterierne for støtteberettigelse. Efter ønske fra et stort flertal af delegationerne er kvalitetsmærket "**Seal of Excellence**" genindført med henblik på anerkendelsen af FoI-projekter af høj kvalitet under Horisont Europa, som ikke ville kunne modtage finansiering (se også artikel 8 i de almindelige bestemmelser). Desuden er stk. 1a tilføjet for at præcisere, at enhver juridisk enhed, herunder juridiske enheder fra ikkeassocierede tredjelande eller internationale organisationer, kan deltage i foranstaltninger under Horisont Europa. Dette omfatter ikke adgang til finansiering, for hvilken betingelserne er præciseret i de efterfølgende stykker. Stk. 10 er blevet opdelt i to for at adskille aktioner, der ikke er støtteberettigede, fra de aktiviteter vedrørende menneskelige stamceller, der kan ydes finansiering til. Stk. 11 om afslutning er blevet udvidet for bedre at præcisere betingelserne for projekter under EIC Accelerator, hvilket fortsat er et diskussionspunkt for nogle. Desuden er stk. 12a tilføjet for at præcisere, at der i arbejdsprogrammerne kan angives yderligere støtteberettigelseskriterier i behørigt begrundede tilfælde.

Indkaldelser af forslag

63. Artikel 23 indeholder nærmere bestemmelser om indkaldelser af forslag. Der er foretaget en tilføjelse for at fastsætte, at det fulde indhold af indkaldelser af forslag skal medtages i arbejdsprogrammet. Flere medlemsstater ønskede, at bestemmelserne om totrinsansøgninger og blind evaluering skal fastsættes i lovgivningen snarere end i arbejdsprogrammerne, som det har været standard. Spørgsmålet var en del af den bredere debat om forenkling, som formandskabet har forsøgt at fremme, idet færdigbehandlingen overlades til efterfølgende formandskaber. Der er foretaget en anden tilføjelse for at fastsætte, at arbejdsprogrammerne også bør præcisere, for hvilke indkaldelser kvalitetsmærket "Seal of Excellence" kan tildeles sammen med konkurrenceevnemærket.

Den gensidige forsikringsmekanisme

64. I artikel 30 fastsættes specifikke bidragssatser for den gensidige forsikringsmekanisme, idet der fastsættes en standardsats på 5 %, som kan forhøjes til 8 % eller reduceres til under 5 %. Ændringerne af satserne kan være nødvendige på grund af svingende markeder og et øget antal brugere fra andre programmer uden for Horisont Europa. Medlemsstaterne hilste generelt tilføjjelsen velkommen.

Formidling og nyttiggørelse

65. Artikel 32 er omdøbt, og der er tilføjet et nyt punkt i stk. 1 om støttemodtageres forpligtelser til at beskytte sikkerhedsrelevante resultater, der omhandler intellektuelle aktiver, som reaktion på den stigende bekymring blandt medlemsstaterne med hensyn til forskningssikkerhed. Da artikel 32 også vedrører ECF og gennemførelsen af yderligere sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af EU's strategiske interesser, er der gjort en indsats for at tilpasse den til Horisont Europa for at sikre konsekvens mellem de to.

Prækommercielle udbud og offentlige udbud af innovative løsninger

66. I artikel 33 har flere medlemsstater udtrykt ønske om, at der henvises til eksisterende direktiver for offentlige indkøbere. Kommissionen fastholdt, at artiklen omfatter både offentlige og private indkøbere samt prækommercielle og kommercielle udbud. De er ikke alle omfattet af eksisterende direktiver, hvilket derfor kræver en harmonisering af terminologien i dette program. De eksisterende direktiver finder derimod kun anvendelse på offentlige enheders udbud.

VI. DET VIDERE FORLØB

67. På baggrund af status finder formandskabet det nyttigt, at følgende overvejes med henblik på de videre forhandlinger:
- at samle de seks blokke for at kombinere de tematisk relaterede bestemmelser i rammeprogrammet og særprogrammet i samlede kombinerede forslag for at sikre et klart overblik og konsekvens i hele teksten og undgå gentagelser og modsigelser

- at afsætte tilstrækkelig tid og indsats til kvalificerede og konstruktive drøftelser om centrale spørgsmål af strategisk relevans, herunder gennem brug af tekniske workshoper, hvor det er relevant, så der kan skabes et rammeprogram for forskning og innovation, der bør formidle et stærkt EU-engagement i videnskabelig topkvalitet, teknologisk suverænitet og strategisk autonomi, som kan tackle fremtidige udfordringer.

VII. KONKLUSIONER

68. I sin formandskabsperiode har formandskabet lagt strategisk vægt på at fremme arbejdet med både rammeprogrammet for forskning og innovation og særprogrammet til gennemførelse af rammeprogrammet. Formandskabet har sigtet mod at fremme en konstruktiv dialog mellem medlemsstaterne og lette inklusive og strukturerede drøftelser med henblik på at komme videre i forhandlingerne.
69. Disse bestræbelser er mundet ud i fremlæggelsen af flere kompromisforslag for hver søjle i rammeprogrammet og særprogrammet. Formandskabet mener, at de seneste kompromistekster⁴, skønt de ikke foregiver at repræsentere nogen form for aftale, afspejler et godt resultat på dette stade af forhandlingerne og med henblik på de kommende forhandlinger. Delegationerne har forpligtet sig til at fortsætte forhandlingerne på grundlag af de opnåede fremskridt med henblik på at opnå konsensus om de udestående spørgsmål og følge det udgangspunkt, at intet er aftalt, før alt er aftalt.

---

⁴ 15308/25, 14839/25, 15671/25, 15314/25, 15638/25, 14838/25.